

KULTUUR

XIII Seto pitsipäevade konkursitööde võitjad

Väljavõtte konkursikomisjoni otsuse Värskas 14, töö nr 2006
Komisjoni teji otsuse XIII Seto pitsipäevade esitade tööde paremusjärjestuse kohta:

Täiskasvanute arvestuses:

I koht – Ingrid Kala, töö nr 66 (püksid)

II koht – Malle Avaramaa, töö nr 50 (kindad)

III koht – Malle Avaramaa, töö nr 54 (sokid)

Õpilaste arvestuses:

I – III koht Daisy Kadre, kindad; Ave Auser – koht;

Tuuli Koter – koht.
Õpilaste tööd olid võrdväärseid, paremusjärjestust ei määratud. Selgitati välja publiku poolt hinnatud tööd:

Täiskasvanute arvestuses läks publikuauhind Ingrid Kalale.

Õpilaste arvestuses sai publikuauhinna Kaur Lats.

Parima idee eest määrati preemia:

täiskasvanute arvestuses Annela Reidla mulvi eest;

õpilaste arvestuses Birgit Kerge plätule eest (fotol all).

"Eositaja"
– autor Lumleid Hälvin

Parima õpetaja preemia määrata Värska Gümnaasiumi käsitööõpetajale Maret Vabarnale. Komisjoni koosseis: Tiit Kunst, Laine Lövi, Külli Kaur, Evi Rohila ja Aita Palolill.

Seto pitsipäevade peakorraldaja Tiit Kunst annab teada, et 2007. aasta võistluse teema on: mänguasi.

Fotod: Tiit Kunst

„Ruudi“ sai setokeelse subtiitrid

Kinobuss aitas organiseerida uude ja populaarsele lastefilmile „Ruudi“ võru- ja setokeelse subtiitrid, andmaks lastele võimaluse olla oma keele ja keelkooluse üle uhked ning propageerimaks vähe-muskeeli ka teiste hulgas.

Film tõlgiti seto ja võru keelde koostöös Võru Instituudiga, tõlkes teji Triinu Örg. Tänu sellele on nüüd „Ruudi“ võimalik vaadata nii seto- ja võru- kui ka keski- ja läänevõrukeelsele subtiitritega. Värskas oli vaatajatele võimalus

kohtuda filmis mänginud peaosatäitja Ruidiga (Pau Oskar Söe) ning kaksikuid poisse Intsu ja Antsu mänginud Marvo ja Tarvo Langebergiga. Osatäitjad jagasid autogramme ning pajatasid oma kogemustest ja juhtimistest filmi tegemisest.

Mari PEELBAUM, Kinobussi kontaktisik

Fotol all: Peosatäitja Pau Oskar Söe autogramme jagamas.

Jane Vabarna foto

Eesti Rahva Muuseumi kirjasaatjad Värska vallast

Eesti Rahva Muuseumiga seoses meenuvad esmalt uured esemekogud, küllap tulevad siia ette ka näitusel nähtud fotod, et aga muuseum teadmisikogub, võib olla nii korregil üllatus. Ühe teematerjali kogu – korrespondentide vastuste arhiivi – talletajaks on olnud muuseumi kirjasaatjad. Tänavu tähistab Eesti Rahva Muuseumi korrespondentide võrre oma asutamise 75. aastapäeva ja selle auväärse tähtpäeva valguses on sobilik heita pilk oma abiliste tehtud töödele ja vaadata, mida nad on Värska vallast muuseumisse kogunud.

Arhiivikülastaja peab selleks teadma otsima eeskätt Setomaa kartoteigist, ent Kolodavitsa küllade materjale peab vaatama Vastselina kihelkonna kartoteigist. Esimesed kaastööd saime siit juba 5 aastat enne korrespondentide võrgu loomist, mil saatisime kindlaid küsimuskava poole, mil saime andmeid ehituste, põllumajanduse, majataluse riistade, liikumise abinõude ja muude esemete kohta. Vastamise ülesande võideti sageli enda peale kuulujuttajad, näiteks Saterinnast L. Jevsenvitš, Suure-Rääpsovast Karl Zopp, Treksit J. Lukas, Velnast Nikolai Bogdanoff, Võmorkovast A. Mürk, Väike-Treksit P. Karolin, Värskast J. Hanson, veid saime andmeid Kolosova ja Sestnikil algkoollast. Kooldid neid on tollaegses kirjalpilis ning õpetajate nimesid võib käekirja loetamuse tõttu olla ebatäpsusi.

Saaduna innustust kooldiõpetajate

1931. aastal loodi muuseumi juurde abiliste võrgustik, mille tuumiku moodustasid kooldiõpetajad

aktiivset kaastööd, loodigi 1931. aastal muuseumi juurde abiliste võrgustik, mille tuumiku moodustasid kooldiõpetajad, võrguga liituisid ärksad põllumehed, käsitöölised, õpilased. Praeguse Värska valla piiridest hakkasid muuseumi juhtnõrde järgi küsimuslehtede vastama õpilane Vassili Saiala Kundruuse külast ja põllumees Aleksei Tudi Podmotsast.

Korrespondentide töö seisnebki peamiselt küsimuslehtede vastamises.

Küsimuslehed on koostatud muuseumitöötajate poolt sooviga saada teadete mõne üksiküsimuse või laiemat teema kohta. Valdav osa küsimuskavade on koostatud lähtuvalt teaduri uurimisteedest. Korrespondent k

koalik elanik saab hankida põhjalikke ja usaldusväärseid andmeid, vastates kas enda kogumustele tuginedes või küsitledes mõni teadmaja inimest. Sel viisil on muuseum kogunud andmeid taluühitustest, põllundusest, kalastusest, seisunditest, naiste ja meeste käsitööst, toidumajandusest, kommetest jn – kokku ligi 250 küsimuskavale. Viimased uurimisteed on käsitlenuid küsitudamis, nõukogude aega ja argielu. Teematerjalide kogumise võistluse teel oleme teemadringi andnud kodu-uurimisele ja kultuurilooliste materjalidega, samuti oleme saanud kirjeldusi sellist teemadel, mille kohta on muuseumis andmeid napil. Värska vallast selliseid suuremaid kaastöid ei ole, ent põgusalt leiab ülemalt aekastel

kajastamist sivistamise ja eetri kasutamise teemad kaudu mujal Eestis elavate kirjasaatjate kaudu.

Eraldi väärin nimetamist endise Mikitamäe kooli direktori Leo Reissara 9-köeteline „Setumaa ajalugu“. Selles mahukas uurimistöös on põhiorikk küll Mäe valla ja Mikitamäe külaolukogud, ent rohkesti leidub andmeid ka Värska valla kohta.

Tõhusalt on aidanud muuseumi teematerjalide kogumisel koolid, sead eriti koduse olme ja taluühituse küsimustes. Küllap on lehelugejate hulgas mitmeid endisi Matsuri ja Saterinna, aga ka teiste ümbruskonna kooldi õpilasi, kes tollase etnograafia muuseumi andkeidvormis küsimuskavadele kodus andmeid pärimud.

Kõik korrespondentide kaastööd on hoiul Tartus Eesti Rahva Muuseumi arhiivis ning on kõigile kohapeal kasutamises, olgu tegemist teadustöö kirjutajaga, käsitöömeisteriga või inimesega, keda huvitab kodukoha ajalugu ja eluolu.

Muuseum tänab kõiki kaastöölisi ja kutsub kirjasaatjate võrgu liituma uusi abilisi, sest ainult tänu kirjasaatjate toetusele suudab muuseum koguda erinevatest paikadest teematerjalid endisest ja nüüdsest eluand. Praegu on küll Värska vallast arhiivis andmeid napil, aga loodame, et vabest on siingi mõni koduloovõhuline, kes meeldi olea teadmisi muuseumiga jagada. Esmeseks proovikiiviks oleks tänavuse

teematerjalide kogumise võistluse teemad „Kokkupüüet võimusedinajad ja ametiasutustega“ ning „Lemmikloom“, täpsamaid juhiseid saab muuseumi kooldiõpetajalt <http://www.erm.ee>.

Võistlustööde esitamise tähtaeg on 1. august 2006 aadressil: Eesti Rahva Muuseum, Veski 32, 51014 Tartu või tiina@erm.ee. Samast saab ka abistavaid küsimuskavasid ja täpsamaid tööjuhiseid. Lubatud on töid esitada nii A4 formaadis paberile vormistatult (masinkirjutus, käitsikirjutatult) kui digitaalselt. Kellel on arvuti kasutamise võimalus, siis nendelt eelistaksime saada digitaalselt varianti e-kirja või CD-ga. Töid võib esitada anonümselt, ent sel puhul sooviksime kindness ümbrikute kohtandmeid, mis ei kuulu avaldamisele. Laekunud tööd vaatab läbi hindamis- toimikond, kes teeb kokkuvõtteid iga teema kohta eraldi. Preamiaid töid auhinnatakse rahaliste preemiatega ning muuseumi väljannetega. Kokkuvõtte tegemine ja auhindade kätteenmine toimub XIV kirjasaatjate päeval 29. septembril 2006. Saadud materjal ei kuulu tagastamisele, on mõeldud kasutamiseks teaduslik otstarbel ja säilitamiseks Eesti Rahva Muuseumi arhiivis.

Head pealihakkamist ja edu!

Tiina TAEAL, ERM-i kirjasaatjate võrgu juhendaja ja peaarhiivar

Muuseum tänab kõiki kaastöölisi ja kutsub kirjasaatjate võrgu liituma uusi abilisi

V A R I A

Värskas Vallavalitsus ja Vallavolikogu õnnitlevad sünnipäevalapsi!

Jakov SAI	20. aprill	- 87
Elena MAJA	19. aprill	- 84
Semjon JÕHVIK	02. aprill	- 83
Mihail OJALA	23. aprill	- 83
Peeter HAUG	02. aprill	- 81
Anastasia SÜVAOJA	19. aprill	- 81
Mihail MÄNDOJA	14. aprill	- 80
Anna PÜVE	24. aprill	- 80
Lüüdi MADILAINEN	03. aprill	- 78
Anna KARING	02. aprill	- 77
Vladimir KAZANSKI	17. aprill	- 77
Veera KAASIK	01. aprill	- 76
Elsa KATTAI	03. aprill	- 76
Voldemar KRUUSAMÄE	07. aprill	- 76
Maria KÖLLAMÄGI	10. aprill	- 75
Aleksei JÕESUU	14. aprill	- 75
Vello MÄGI	18. aprill	- 65
Elle UIBOUPIN	05. aprill	- 55
Svetlana REBANE	14. aprill	- 55
Kalju LAHE	18. aprill	- 55
Maie PEDJAK	07. aprill	- 50
Nikolai PALM	22. mai	- 90
Olga UIBOUPIN	05. mai	- 88
Anna MÄNDOJA	28. mai	- 88
Ekaterina MÄNDOJA	06. mai	- 86
Pelageja PURIK	18. mai	- 85
Pelageja KÖLLI	22. mai	- 85
Irina OAMETS	01. mai	- 82
Nikolai LINNAS	22. mai	- 80
Maria TUUSA	26. mai	- 76
Lilja KULAKOVA	14. mai	- 60
Mare MEHINE	05. mai	- 55
Ennu PIUS	05. mai	- 55
Valdur MAKKO	23. mai	- 50
Olga MARGAS	10. juuni	- 83
Aino TERMONEN	21. juuni	- 83
Evgenia KIVITALO	16. juuni	- 80
Maria TASANE	30. juuni	- 80
Veera HAMMAS	17. juuni	- 78
Anna OTSAMÄGI	17. juuni	- 77
Jevgenia RUUNIK	29. juuni	- 76
Olga ARUSTE	06. juuni	- 75
Volli VAGASE	13. juuni	- 70
Anna TEDER	17. juuni	- 70
Ilse RAIV	18. juuni	- 65
Ego KÕIV	20. juuni	- 55
Georg MALAHOV	08. juuni	- 50
Helgi NÕULIK	16. juuni	- 50
Aivar PURIK	17. juuni	- 50

Värskas Vallavalitsus ja Vallavolikogu mälestavad manalateele lahkanuid

Pelageja Belova Anna Talumees
 Heli Lummo Nikolai Mürksepp
 Maria Raudla Õie Piller
 Semjon Kalju Vassili Krahv
 Elmar Hunt

Värskas valla kultuurikalender 2006

JUUNI

01.06 Lastekaitse päev
 Värskas Lastetasas väikete vallakodanike vastuvõtt, kell 11.00
 ekstreemspordiväljaku avamine kell 16.00;
 disko kultuurikeskuses kell 18.00
 02.06 Kevadkontsert Saate koolis kell 18.00
 08.06 Doonoripäev Värskas Kultuurikeskuses kell 10.00-12.00
 20.06 Värskas Gümnaasiumi 9. klassi lõpupidu Värskas Kultuurikeskuses kell 16.00
 21.06 Värskas Gümnaasiumi 12. klassi lõpupidu Värskas Kultuurikeskuses kell 17.00
 23.06 Jaanipäev Värskas laululaval
 25., 26., 27.06 Värskas Kultuurikeskuses pärimusliku ansambliaga raames kontserdid: Zetod
 Värskast, Murre Mäksalt, Fibrill Võrust
 29.06 Tüü- ja litalgud Seto Talumuuseumis "KÕIVOPÄIV"

JUULI

06.07 Tüü- ja litalgud Seto Talumuuseumis "VANA JAANILAUPÄIV"
 08.07 Treski jaanulid
 13.07 Tüü- ja litalgud Seto Talumuuseumis "HAINAPÄIV"
 15.07 Värskas GP rattamaraton
 20.07 Tüü- ja litalgud Seto Talumuuseumis "PIIMAPÄIV"
 27.07 Tüü- ja litalgud Seto Talumuuseumis "KIVIPÄIV"
 28.07 Päätnitsapäev Saates
 29.07 Seto folk Värskas laululaval

AUGUST

03.08 Tüü- ja litalgud Seto Talumuuseumis "RÕIVAPÄIV"
 10.08 Tüü- ja litalgud Seto talumuuseumis "VILÄPÄIV"
 12.08 Värskas/e Kurgi Rock
 17.08 Tüü- ja litalgud Seto talumuuseumis "UBINA- JA MIIPÄIV"
 26.08 Muinastulede öö Lotbotkas

Värskas Vallavalitsus ja Vallavolikogu tervitavad pisike vallakodanikke

Mariann
 Neemret
 ning õnnitlevad
 tema vanemaid!

TOIMETUSE INFO

Värskas valla sõnumid nr 2 (9),
 juuni 2006
 Toimetaja & korrektor:
 Rutt Riisnar
 Telefon: 79 64 608
 e-mail: nutt@vερskas.ee

Valla veebileht: www.vερskas.ee
 Teostus: Andres Mandre Service,
 Tapa vald, 45 105,
 32 52 328; amandre@hot.ee
 Trükk: AS Trükkis, Pargi 27F,
 Jõhvi 41 537, tel 33 72 666
 Järgmine leht septembris 2006